ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **A. R. J.**, zastoupen Mgr. Hanou Konečnou, advokátkou, se sídlem Kounicova 681/10, 602 00 Brno, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje,** se sídlem Kounicova 24, 611 32 Brno, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalované ze dne 2. 6. 2016, č. j. KRPB-134387-15/ČJ-2016-060022-50A, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 14. 7. 2016, č. j. 33 A 75/2016 – 39,

takto:

I. Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 14. 7. 2016, č. j. 33 A 75/2016 – 39, **se** ve výroku I. **zrušuje.**

II. Rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje, ze dne 2. 6. 2016, č. j. KRPB-134387-15/ČJ-2016-060022-50A, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.

III. Žalobci **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**

IV. Ustanovené zástupkyni žalobce Mgr. Haně Konečné, advokátce, se sídlem Kounicova 681/10, 602 00 Brno, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 4.114 Kč, která je splatná do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

Odůvodnění:

I.
Vymezení věci

[1] Žalobce byl dne 2. 6. 2016 na vlakovém nádraží v Břeclavi kontrolován policejní hlídkou v rámci pobytové kontroly ve vlaku EN 406 Chopin z výchozí stanice Vídeň do cílové stanice Berlín. Policejní hlídce nepředložil žádný doklad totožnosti. Uvedl, že směřuje do Německa, aby tam požádal o azyl, avšak doposud o mezinárodní ochranu nežádal. V Maďarsku mu vzali

otisky prstů a je možné, že jej tam zaregistrovali jako žadatele o azyl, nicméně přesně nepochopil, o co jde. Ze země původu cestoval přes Írán, Řecko, Makedonii, Srbsko, Maďarsko a Rakousko. Do České republiky se vůbec nechtěl dostat, domníval se, že vlak směřuje přímo do Německa, kam chce co nejdříve pokračovat. Téhož dne rozhodla žalovaná rozhodnutím č. j. KRPB-134387-15/ČJ-2016-060022-50A (dále jen „napadené rozhodnutí“), o zajištění žalobce dle § 129 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) ve spojení s § 129 odst. 3 téhož zákona, za účelem jeho předání dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. června 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „nařízení Dublin III“). Z daktyloskopického porovnání v systému EURODAC vyplynulo, že žalobce je veden jako žadatel o mezinárodní ochranu v Maďarsku a lze předpokládat, že nebude dobrovolně vyčkávat na území České republiky do doby, než bude předán do Maďarska. Doba zajištění byla stanovena na 31 dní.

[2] Proti napadenému rozhodnutí brojil žalobce žalobou u Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“). Namítal, že předání do Maďarska i jeho zajištění za tímto účelem jsou nepřípustné, jelikož Maďarsko není schopné zabezpečit řádný průběh azylového řízení, které vykazuje systematické nedostatky. Upozornil na zpřísnění azylové úpravy v druhé polovině roku 2015, která umožňuje zastavit pro nepřijatelnost většinu azylových řízení s tím, že žadatelé přišli na území Maďarska ze Srbska, které je považováno za bezpečnou třetí zemi. Azylový systém Srbska přitom vykazuje zásadní systémové nedostatky. V září roku 2015 vstoupila v účinnost trestněprávní úprava postihující nelegální vstup na území Maďarska. Zásadními vadami trpí i samotné maďarské azylové řízení, stěžovatel zmiňuje zejména extrémně zkrácenou délku řízení i soudního přezkumu. Od ledna 2016 začaly správní soudy hromadně rušit rozhodnutí o nepřijatelnosti azylových žádostí a vyzvaly správní orgány k meritornímu přezkumu, správní orgány však i po zrušujícím rozhodnutí nadále žádosti pro nepřijatelnost odmítaly. Tento postup řadu žadatelů odradil a představuje porušení práva na účinný opravný prostředek. Optikou maďarské právní úpravy je nahlížena jako nepřijatelná také opakovaná žádost osoby, která po podání první žádosti území Maďarska opustila, a nedošlo tudíž k věcnému projednání žádosti. Žalobce zmiňuje také nejasný status žadatelů o azyl, kteří mají být předáni do Srbska, neboť jejich počet výrazně převyšuje počet osob, které Srbsko přijímá. Tvrzení žalovaného, že Maďarsko je bezpečnou zemí, která dodržuje právní předpisy týkající se ochrany uprchlíků, je ve světle výše uvedeného nepodložené a nepravdivé. Žalobce předložil spolu s žalobou také zprávu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky *„Serbia As a Country of Asylum“* ze srpna 2012, anglický překlad maďarské azylové právní úpravy a zprávu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky *„Hungary As a Country of Asylum“* z května 2016.

[3] Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 14. 7. 2016, č. j. 33 A 75/2016 – 39 (dále jen „napadený rozsudek“), žalobu jako nedůvodnou zamítl. S argumentací žalobce se krajský soud neztotožnil. Připomněl rozsudek Soudního dvora Evropské unie ve věci C-695/15, o předběžné otázce Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság, ze dne 17. 3. 2016, v němž Soudní dvůr nikterak nezpochybnil možnost vrácení žadatele o mezinárodní ochranu Maďarskem do jiného státu, který považuje za bezpečnou třetí zemi (v daném případě taktéž Srbsko). Žalobcem citovaná pasáž ze stanoviska generální advokátky Juliane Kokott kritizující právní úpravu Maďarska z hlediska nedostatečného posuzování naplnění znaků bezpečné třetí země ve vztahu k Srbsku do rozsudku převzata nebyla. Potenciální navrácení žadatelů o mezinárodní ochranu do Srbska jakožto bezpečné třetí země není samo o sobě na závadu, jelikož žadatel je oprávněn dožadovat se přezkumu rozhodnutí maďarských správních orgánů o navrácení. Z tvrzení žalobce o rušení nezákonných rozhodnutí maďarských správních orgánů implicitně vyplývá, že maďarský soudní systém je natolik funkční, že je schopen

nezákonná rozhodnutí sám zachytit a přispět tak k jejich nápravě, z čehož lze usuzovat, že soudní přezkum není toliko formální, jak tvrdí žalobce.

[4] Proti rozhodnutí o žádosti o udělení mezinárodní ochrany lze brojit za použití opravných prostředků. Krátké lhůty pro podání těchto opravných prostředků nemohou samy o sobě založit existenci systémových nedostatků ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III, neboť nepůsobí přímý zásah do právní sféry cizince, k němuž by mohlo dojít pouze tehdy, pokud by lhůta byla stanovena v natolik krátké době, že by bylo podání opravného prostředku fakticky znemožněno a účinná ochrana práv by byla v řízení o opravných prostředcích vyloučena. Je třeba mít též na vědomí současný kontext tzv. migrační krize, za níž řada členských států EU přistupuje ke změně své právní úpravy azylového práva ve smyslu zefektivnění azylového řízení a jeho soudního přezkumu. Tento trend je ostatně patrný i z jednání institucí EU a chystaných změn právní úpravy společného azylového systému (zejm. zavedení společného seznamu bezpečných zemí, posílení efektivity návratové politiky atd.).

[5] Argumentace žalobce v zásadě vychází z hodnocení úrovně maďarské právní úpravy. Pro ověření jejího obsahu by však bylo nezbytné provedení dokazování, což žádná ze stran řízení nenavrhla a ani krajský soud je nepovažoval pro posouzení věci za nezbytné. Účelem řízení o zajištění cizince dle ust. § 129 zákona o pobytu cizinců není s konečnou platností posoudit, do kterého členského státu bude cizinec na základě kritérií obsažených v nařízení Dublin III předán, či dokonce zda k předání skutečně dojde, ale pouze zabezpečit, že cizinec vyčká výsledku dublinského řízení, v jehož závěru teprve může (ale rovněž nemusí) dojít k vydání rozhodnutí o předání cizince do jiného členského státu EU (k tomuto viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 – 150). Již ve fázi rozhodování o zajištění je nezbytné do jisté míry posuzovat též potencialitu předání cizince do dotčeného členského státu, nicméně až v řízení dublinském je dán prostor pro důkladné posouzení otázky přípustnosti předání cizince z hlediska případné rozpornosti se závazky ČR na poli práva evropského a mezinárodního. Zajištění cizince bude vyloučeno zejména tehdy, je-li *a priori* zřejmé, že cíl, jehož má být dosaženo, je nedovolený či že takového cíle nelze dosáhnout – např. pokud by byly transfery do dotčeného členského státu zcela zastaveny, nebo pokud by bylo ze strany EU či na úrovni vnitrostátních ústředních orgánů státní správy vydáno stanovisko k nepředávání cizinců do dotčeného členského státu. V ostatních případech je však třeba vycházet z domněnky, že azylová procedura ve všech členských státech EU splňuje veškeré na ni kladené požadavky a nevykazuje systematické nedostatky ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III. Existence zřejmých důvodů, v jejichž důsledku by bylo zajištění žalobce za účelem jeho případného předání do Maďarska zapovězeno, v posuzovaném případě nebyla dána a dle přesvědčení krajského soudu se ji nepodařilo žalobci osvědčit ani v soudním řízení. Pakliže se krajský soud s argumentací žalobce neztotožnil, neznamená to nezbytně, že by žalobce nemohl být s totožnými námitkami úspěšný v řízení dublinském či případně v řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany, byla-li taková žádost na území ČR podána. Systematické nedostatky nebyly dosud v případě Maďarska jednoznačně oficiálně deklarovány a na tuto problematiku existuje v současné době množství protichůdných názorů, o čemž svědčí i jistá nejednotnost dosavadní rozhodovací praxe správních soudů.

II.
Kasační stížnost

[6] Žalobce / stěžovatel / napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností. Stěžovatel nesouhlasí s tím, jak krajský soud posoudil námitku, že Maďarsko není schopné zabezpečit řádný průběh azylového řízení a v maďarském azylovém řízení jsou dány systematické nedostatky, které činí vydání do Maďarska za účelem azylového řízení nepřípustným. Z rozsudku SDEU ve věci C-695/15, o předběžné otázce Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság, ze dne

17. 3. 2016, plyne, že přijímací stát nemusí informovat stát předávající o svém azylovém řízení a příslušné právní úpravě. Jistě z něj však neplyne, že taková právní úprava může být libovolná a že lze snad plně spoléhat na nápravu, která by měla tkvět v eurokonformním výkladu příslušných evropských předpisů.

[7] Stěžovatel dále zdůrazňuje, že ačkoliv některé soudy skutečně přezkoumávají využití institutu bezpečné třetí země z hlediska mezinárodních závazků Maďarska a účinné aplikace práva na azyl, tato samotná (byť chvályhodná) skutečnost nemůže vyvážit zjevnou nesprávnost a neslučitelnost předmětného konceptu s obecně sdílenými zásadami azylového práva.

[8] Stěžovatel dále nesouhlasí s krajským soudem v tom, že není namístě předmětnou problematiku vyčerpávajícím způsobem řešit právě v řízení o zajištění cizince. Odkazuje přitom též na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 – 150. Podmínky pro zajištění jakožto omezení na osobní svobodě musí být vykládány zcela resktriktivně. Osobní svobodu cizince nelze omezit preventivně s argumentem, že se případně ukáže, zda takové omezení osobní svobody bylo důvodné. K omezení osobní svobody lze přistoupit pouze tehdy, neexistují-li vážné důvody domnívat se, že by bylo bezúčelné a protiprávní. Stěžovatel předložil celou řadu důkazních materiálů poskytujících zásadní informace o nepřijatelné podstatě maďarského azylového řízení, přičemž se jedná o materiály, které si v průběhu posledních měsíců jistě mohla přinejmenším prostřednictvím ministerstva vnitra opatřit i žalovaná. V žádném případě tedy nelze hovořit o tom, že by nebylo možné dospět k závěru o nepřijatelnosti předání stěžovatele do Maďarska i v okamžiku rozhodování o jeho zajištění.

[9] Stěžovatel se domnívá, že krajský soud se s předmětným žalobním bodem vypořádal nedostatečně, nevypořádal se s navrženými důkazy, jimiž stěžovatel hodlal osvědčit jím tvrzené skutečnosti, a nesprávně vyhodnotil maďarskou právní úpravu jakožto přijatelnou za účelem vrácení stěžovatele do Maďarska. Navrhuje tudíž, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek ve výroku I. zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[10] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III.
Posouzení kasační stížnosti

[11] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), přípustná. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů.

[12] Po přezkoumání kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost **je** důvodná.

[13] Kasační argumentace stěžovatele spočívá v tvrzené existenci systematických nedostatků maďarské azylové právní úpravy, které naplňují kritéria čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III. Napadeným rozhodnutím tudíž nemůže být naplněn účel zajištění, kterým je právě předání stěžovatele do Maďarska, které by jinak bylo dle nařízení Dublin III k posouzení stěžovatelovy žádosti o mezinárodní ochranu příslušné. Čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III stanovuje kritéria, při jejichž naplnění není možno přemístit žadatele o mezinárodní ochranu do členského státu, který byl primárně určen jako příslušný. Dle tohoto ustanovení platí, že: *Existují-li závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů*

v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, pokračuje v posuzování kritérií stanovených v kapitole III, aby zjistil, jestli nemůže být určen jako příslušný jiný členský stát. Čl. 4 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen: „Charta EU“) poté stanoví: *Nikdo nesmí být mučen nebo podroben nelidskému či ponižujícímu trestu anebo zacházení.*

[14] Při posuzování otázky zákonnosti zajištění cizince za účelem předání do státu příslušného pro vyřízení žádosti o mezinárodní ochranu je správní orgán povinen zahrnout do svých úvah i otázku faktické a právní uskutečnitelnosti takového předání. Musí se proto zabývat i tím, zda nejsou v případě státu, do nějž má být cizinec předán, naplněna kritéria podle čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III. Zajištění cizince totiž představuje významný zásah do jeho osobní svobody, a proto může být provedeno pouze v souladu se zákony, Ústavou, Listinou základních práv a svobod a v neposlední řadě s Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod (dále též Úmluva“), jíž je Česká republika vázána [srov. nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 10/08, ze dne 12. 5. 2009 (N 115/53 SbNU 427; 229/2009 Sb.), dostupný na http://nalus.usoud.cz]. Aby bylo zajištění v souladu s právními předpisy, musí být nezbytné k naplnění zákonem stanoveného účelu tohoto opatření.

[15] Řízení o zajištění je přitom správním řízením, v němž má být účastníku z moci úřední uložena povinnost, proto je správní orgán podle § 50 odst. 3 správního řádu *povinen i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti, svědčící ve prospěch i neprospěch toho, komu má být povinnost uložena.* Případnou existencí systematických nedostatků azylového řízení a podmínek přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu v zemi, kam má být cizinec předán, se proto správní orgán musí zabývat vždy z úřední povinnosti (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 8. 2016, č. j. 1 Azs 91/2016 – 27).

[16] Ze stěžovatelem citovaného rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 – 150, vyplývá, že povinnost zkoumat případné překážky předání stíhá správní orgán i v řízení o zajištění za účelem předání cizince podle čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III: *správní orgán má povinnost zabývat se v řízení o zajištění cizince podle § 124, § 124b nebo § 129 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, možnými překážkami správního vyhoštění, vycestování nebo předání tohoto cizince podle mezinárodní smlouvy v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo v řízení vyšly najevo. V takové situaci je povinen možné překážky před rozhodnutím o zajištění cizince předběžně posoudit a učinit si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění, vycestování nebo předání cizince alespoň potenciálně možné. […] O zajištění cizince nelze rozhodnout, pokud zákonný účel omezení osobní svobody cizince nebude pravděpodobně možné uskutečnit. Správní orgán je naopak povinen v takovém případě cizince neprodleně propustit na svobodu.*

[17] Žalovaná v napadeném rozhodnutí k otázce splnění podmínek pro zajištění za účelem předání do Maďarska uvádí: *Jak bylo zjištěno a uvedeno, se jmenovaným je vedeno řízení o udělení azylu v Maďarsku. Uvedený stát je bezpečnou zemí, která dodržuje právní předpisy zabývající se ochranou uprchlíků a bude s ní zahájeno řízení o předání dle Nařízení Evropského parlamentu a rady /EU/ č. 604/2013 ze dne 29. června 2013. S ohledem na uvedené skutečnosti správní orgán dospěl k závěru, že předání cizince je v době trvání zajištění uskutečnitelné, neboť k této realizaci nebrání v době rozhodování žádná překážka.* Z citovaného vyplývá, že se žalovaná kritérii podle čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III zabývala jen zcela povšechně, v rovině obecného tvrzení o Maďarsku jakožto bezpečné zemi. Takové vyjádření je však zcela nedostatečné, a to i s ohledem na skutečnost, že v době vydání napadeného rozhodnutí již bylo všeobecně známo, že jak nevládní organizace, tak především Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky poukazují na skutečnosti, které by mohly nasvědčovat existenci závažných důvodů pro závěr o systémových nedostatcích maďarské azylové praxe.

[18] Na tyto skutečnosti upozorňoval i stěžovatel, který k žalobě na podporu svých tvrzení o systémových nedostatcích azylového systému Maďarska přiložil zprávu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky *„Hungary As a Country of Asylum"* z května 2016. V uvedené zprávě se uvádí, že legislativní úpravy schválené v Maďarsku v červenci a srpnu roku 2015 měly za následek ztížení přístupu k mezinárodní ochraně a odrazení žadatelů o azyl. Na maďarských hranicích byl vztyčen plot a zavedeny tranzitní zóny pro podávání žádostí o mezinárodní ochranu, žadatelé nebyli vpuštěni na území Maďarska. Žádosti byly posuzovány ve zkráceném řízení, soudní žalobu lze podat do 7 dní, soudy rozhodují ve lhůtě 8 dní. Žádosti o mezinárodní ochranu jsou však v praxi zamítány jako nepřípustné často hodinu nebo dvě hodiny poté, kdy žadatel vstoupil do tranzitní zóny, nelze tudíž hovořit o individuálním posouzení žádosti. V tranzitních zónách bylo od 15. 9. 2015 přijímáno 100 žádostí denně, počet přijímaných žádostí se poté snížil na 50 denně v únoru 2016 a 30 denně v březnu 2016. V období od 15. – 19. 9. 2015 čekalo před tranzitní zónou Röszke několik tisíc žadatelů o mezinárodní ochranu, kteří byli odrazováni od vstupu do tranzitních zón i oficiálními představiteli a nebyly jim poskytnuty potřebné informace.

[19] Již v srpnu roku 2012 apeloval Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky na státy, aby nepředávali žadatele o mezinárodní ochranu do Srbska kvůli nedostatkům srbského azylového systému. Maďarsko poté přestalo ve vztahu k Srbsku aplikovat koncept bezpečné třetí země, nicméně od září 2015 jej opět aplikuje. Od ledna 2016 soudy v Debrecínu, Szegedu a Györu ruší rozhodnutí správních orgánů o nepřijatelnosti s tím, že Srbsko není bezpečnou třetí zemí, případně ať správní orgány prověří možnost převzetí žadatelů o mezinárodní ochranu. Od října 2015 srbské orgány v zásadě nepřijímají občany třetích zemí dle readmisní dohody a požadují, aby maďarské orgány žádost o mezinárodní ochranu věcně posoudily. Maďarské orgány však opakovaně konstatují nepřijatelnost žádosti a věcně ji posoudí až po druhém zrušujícím rozsudku správního soudu. Od 15. 9. 2015 do 31. 3. 2016 bylo do Srbska vráceno pouze 298 osob (z toho 78 státních příslušníků Srbska), Maďarsko tedy nebylo schopno zajistit předání všech osob, kterým bylo nařízeno opustit jeho území. Mnoho žadatelů o azyl bylo bez formálního předání donuceno opustit tranzitní zóny směrem do Srbska. Status osob čekajících na předání je přitom nejasný. Závěry o nemožnosti považovat Srbsko za bezpečnou třetí zemi dokumentuje i to, že mnoho osob předaných do Srbska v období od 1. 1. 2015 do 31. 8. 2015 bylo v této zemi trestáno za nelegální překročení hranice nebo nelegální pobyt a bylo jim znemožněno žádat v Srbsku o mezinárodní ochranu.

[20] Do maďarských předpisů trestního práva byly zavedeny trestné činy vztahující se k plotu vztyčenému na státní hranici. Od září 2015 do března 2016 bylo u soudu v Szegedu obviněno 2353 osob z nezákonného překročení státní hranice, většině z nich bylo uloženo vyhoštění na dobu 1 – 5 let. Trestní stíhání žadatelů o mezinárodní ochranu za nezákonné překročení státní hranice je přitom v rozporu s mezinárodními závazky Maďarska. Trestní stíhání nebylo zastaveno ani u těch osob, které v jeho průběhu požádaly o mezinárodní ochranu. Žadatelé byli odkázáni na správní orgány příslušné k rozhodnutí ve věcech mezinárodní ochrany, avšak přesto odsouzeni k vyhoštění (třebaže s odkladným účinkem do doby vyřízení žádosti o mezinárodní ochranu).

[21] Obdobné důvody vedly mnohé soudy jiných členských států EU k tomu, že přistoupily k aplikaci čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III a pozastavily přemísťování žadatelů do Maďarska (v podrobnostech viz též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 9. 2016, č. j. 5 Azs 195/2016 – 22).

[22] Žalovaná nedostatečně vyhodnotila skutkový stav ve vztahu k situaci v Maďarsku a možnosti uskutečnit účel zajištění, jímž je předání stěžovatele do Maďarska podle nařízení Dublin III. V době rozhodnutí žalované přitom již existovaly skutečnosti, které mohly nasvědčovat tomu, že předání do Maďarska nebude s ohledem na čl. 3 odst. 2

nařízení Dublin III možné. Stejně tak v době vydání napadeného rozhodnutí již byla vydána zpráva Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky *„Hungary As a Country of Asylum"* z května 2016, která poukazuje na systémové nedostatky maďarského azylového řízení. Za dané situace bylo na místě bližší zkoumání situace v Maďarsku s ohledem na aplikaci čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III a nebylo možné spokojit se s obecným tvrzením, že Maďarsko je bezpečnou zemí, která dodržuje právní předpisy. Lze se ztotožnit s tím, že smyslem řízení o zajištění cizince není konečné posouzení otázky, zda má být tomuto cizinci uděleno správní vyhoštění nebo zda má být předán na základě mezinárodní smlouvy či má jinak nuceně vycestovat z území ČR (viz citované usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 – 150). Pokud však jsou již v době zajištění známy okolnosti pravděpodobně znemožňující dosáhnout účelu zajištění, je nutné, aby žalovaná takovým okolnostem věnovala bližší pozornost.

[23] Ačkoliv zákonnost rozhodnutí o zajištění nelze hodnotit ve vztahu ke skutečnosti, zda k naplnění účelu zajištění nakonec skutečně došlo či nikoliv, následný vývoj dal pochybnostem stěžovatele o možnosti jeho předání do Maďarska za pravdu. Ze správního spisu žalované vyplývá, že dne 20. 6. 2016 maďarské orgány odmítly předání stěžovatele s tím, že ze strany Maďarska bylo vůči stěžovateli zahájeno a stále probíhá dublinské řízení s cílem předat stěžovatele do Řecka. Přemísťování žadatelů o mezinárodní ochranu do Řecka podle nařízení Dublin III přitom členské státy EU od roku 2011 pozastavily, jelikož dle Evropského soudu pro lidská práva a Soudního dvora Evropské unie vykazuje řecký azylový systém systémové nedostatky, jež mohou představovat porušení základních práv žadatelů o mezinárodní ochranu (srov. rozhodnutí ESLP ve věci *M.S.S. proti Belgii a Řecku*, stížnost č. 30696/09, nebo rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 21. prosince 2011, ve spojených věcech *N. S. proti Secretary of State for the Home Department*, C-411/10, a *M. E. a další proti Refugee Applications Commissioner a Minister for Justice, Equality and Law Reform*, C-493/10). Stěžovatel byl následně před uplynutím stanovené doby zajištění dne 21. 6. 2016 propuštěn.

[24] Krajský soud výše uvedená pochybení žalované aproboval, když považoval posouzení žalované za adekvátní. Uvedl, že argumentace žalobce v zásadě vychází z hodnocení úrovně maďarské právní úpravy. Následně však konstatuje, že pro ověření jejího obsahu by bylo nezbytné provedení dokazování, což žádná ze stran řízení nenavrhla a ani krajský soud je nepovažoval pro posouzení věci za nezbytné, a odkázal stěžovatele na uplatnění jeho námitek v průběhu případného dublinského řízení. Přitom zcela pominul, že stěžovatel ke svým žalobním tvrzením přiložil důkazní návrhy mj. zprávu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky *„Serbia As a Country of Asylum"* ze srpna 2012, anglický překlad maďarské azylové právní úpravy a zprávu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky *„Hungary As a Country of Asylum"* z května 2016 (všechny uvedené dokumenty jsou součástí soudního spisu krajského soudu) a označil listiny, které *„navrhuje k provedení jakožto důkazu",* a to na str. 9 doplnění žaloby ze dne 27. 6. 2016 (č.l. 26 soudního spisu). Aniž by se krajský soud k předloženým dokumentům jakkoliv vyjádřil, shrnul situaci tak, že na problematiku systémových nedostatků maďarského azylového řízení existuje v současné době množství protichůdných názorů, o čemž svědčí i jistá nejednotnost dosavadní rozhodovací praxe správních soudů. Uvedený postup krajského soudu je vadou řízení, jejímž důsledkem je nezákonnost napadeného rozsudku. Otázku možnosti naplnění účelu zajištění, kterým bylo v případě stěžovatele jeho předání do Maďarska dle nařízení Dublin III, však s ohledem na již výše uvedené nedostatečně posoudila již žalovaná v napadeném rozhodnutí.

IV.
Závěr a náklady řízení

[25] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou a v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil napadený rozsudek krajského soudu ve výroku I., kterým byla žaloba stěžovatele zamítnuta. Zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu, a pokud již v řízení před krajským soudem byly pro takový postup důvody, současně se zrušením rozhodnutí krajského soudu může sám podle povahy věci rozhodnout o zrušení rozhodnutí správního orgánu [§ 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s.]. Vzhledem k tomu, že v dalším řízení by krajský soud neměl jinou možnost, než zrušit rozhodnutí žalované, Nejvyšší správní soud sám rozhodnutí žalované zrušil a věc jí vrátil k dalšímu řízení.

[26] Podle § 110 odst. 3 věty druhé s. ř. s. rozhodne Nejvyšší správní soud v případě, že zruší podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. rozhodnutí žalovaného, o nákladech řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení před krajským soudem. Stěžovatel měl ve věci úspěch, podle § 60 odst. 1 s. ř. s. mu tedy přísluší právo na náhradu nákladů řízení. Ze spisu krajského soudu ani Nejvyššího správního soudu nevyplývá, že by stěžovateli v řízení o kasační stížnosti či v řízení před krajským soudem jakékoliv důvodně vynaložené náklady vznikly; i vzhledem k zákonnému osvobození stěžovatele od placení soudních poplatků a ustanovení zástupce soudem tak stěžovateli žádnou náhradu nákladů řízení před krajským soudem ani před Nejvyšším správním soudem nelze přiznat.

[27] Usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 22. 6. 2016, č. j. 33 A 75/2016 – 17, byla stěžovateli ustanovena zástupkyní Mgr. Hana Konečná, advokátka se sídlem Kounicova 681/10, 602 00 Brno. Zástupkyni, která byla stěžovateli ustanovena soudem, náleží mimosmluvní odměna a hotové výdaje, které v tomto případě platí stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Zástupkyně provedla v řízení před Nejvyšším správním soudem jeden úkon právní služby, a to písemné podání soudu ve věci samé ve smyslu § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, kterým bylo podání kasační stížnosti. Za jeden úkon právní služby náleží odměna ve výši 3.100 Kč podle § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu a dále 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Jelikož je ustanovená zástupkyně registrovaným plátcem DPH, zvýšil soud přiznanou odměnu o částku 714 Kč, která odpovídá 21% sazbě této daně. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku. O odměně a náhradě hotových výdajů ustanovené zástupkyně v řízení o žalobě rozhodl krajský soud výrokem III. napadeného rozsudku, který zůstává nedotčen.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. září 2016

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu